

DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2024-2-08>
УДК 351/354

Хожило Максим Едуардович,
кандидат технічних наук,
докторант кафедри державного управління і місцевого самоврядування
НТУ «Дніпровська політехніка»,
пр. Д. Яворницького, 19, м. Дніпро, 49005, Україна
e-mail: m.khozhylo@gmail.com <https://orcid.org/0000-0003-1841-4490>

ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ: АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ПРИНЦИПІВ ТА ПІДХОДІВ

Анотація. У статті досліджуються процеси трансформації системи державного управління в Україні в умовах сучасних викликів, спричинених як внутрішніми реформаторськими процесами, так і зовнішніми впливами, зокрема європейською інтеграцією та глобалізацією, повномасштабною війною та проблемами, пов'язаними з нею. Аналізуються ключові підходи до модернізації публічного управління, серед яких виділяються адаптація європейських стандартів управління, імплементація принципів прозорості, підзвітності, ефективності та орієнтації на потреби громадян. Особливу увагу приділено аналізу нормативно-правового забезпечення, яке регулює реформування системи державного управління, а також практичному втіленню концепції децентралізації, що стала однією з найбільш значущих реформ останніх років.

Розглядаються особливості організації публічних послуг, цифрової трансформації управлінських процесів та інноваційних підходів до ухвалення рішень на різних рівнях влади. Визначаються основні виклики, що постають перед державним управлінням, зокрема недосконалість механізмів комунікації між органами влади та громадянським суспільством, брак кваліфікованих кадрів та повільна адаптація до європейських стандартів, корупційні ризики та «спадок» СРСР. Наголошено на необхідності впровадження інтегрованих підходів, що враховують як національні особливості, так і найкращі світові практики, наявні воєнні виклики та процеси наступної повоєнної відбудови.

Запропоновано перспективні напрями вдосконалення державного управління, серед яких: підвищення рівня цифровізації та автоматизації управлінських процесів, розвиток людського капіталу в системі державного управління, запровадження дієвих механізмів моніторингу та оцінювання результативності реформ. Отримані висновки можуть бути корисними для розробки практичних рекомендацій з підвищення ефективності роботи органів державної влади та місцевого самоврядування, спрямованих на досягнення цілей сталого розвитку України.

Ключові слова: державне управління, реформи, децентралізація, європейська інтеграція, трансформація, публічне управління, сталий розвиток, принципи, підходи.

Як цитувати: Хожило М. Е. Трансформація системи державного управління в сучасній Україні: аналіз основних принципів та підходів. *Державне будівництво*. 2024. № 2 (36). С. 117–128. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2024-2-08>

In cites: Khozhylo, M.E. (2024). Transformation of the public administration system in modern Ukraine: analysis of basic principles and approaches. *State Formation*, no. 2(36), 117–128. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2024-2-08> [in Ukrainian].

© Хожило М. Е., 2024

This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0

Постановка проблеми. Сучасна Україна перебуває на етапі фундаментальних перетворень системи державного управління, обумовлених як внутрішніми потребами модернізації, так і зовнішніми викликами. Війна, що розпочалася внаслідок воєнної агресії Російської Федерації, створила безпрецедентні умови для функціонування управлінських систем, висунувши на перший план питання безпеки, ефективності функціонування державних інституцій та органів місцевого самоврядування в контексті їхньої спроможності забезпечувати базові потреби суспільства.

Зазначимо, що трансформація системи державного управління в сучасній Україні відбувається не еволюційним шляхом, а скоріш за все відбувається в турборежимі як реакція на інтегровані (внутрішні та зовнішні виклики). Це пояснюється одночасною тиском на систему державного управління таких ускладнених негативними наслідками викликів, як демографічна криза, економічна нестабільність та руйнування економічної та соціальної інфраструктури. Все перелічене, безумовно, вимагає невідкладних дій для адаптації системи державного управління до реалій воєнного стану та перспектив повоєнної відбудови. Тото, актуально постає необхідність пошуку та обґрунтування нових теоретичних підходів до трансформації системи державного управління в Україні, які повинні базуватися на засадах комплексності, а також враховувати історичний контекст та особливості національного виміру зазначеної державноуправлінської проблеми в контексті перспективи європейської інтеграції української держави до країн ЄС. Успішна реалізація цієї трансформації є ключовою передумовою забезпечення стабільного розвитку України, підвищення добробуту її громадян та зміцнення позицій української держави на міжнародній арені.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні дослідження проблематики щодо трансформації державного управління в Україні знаходяться практично постійно у зоні підвищеної наукової уваги вітчизняних дослідників. У своїх наукових працях П. Кузик наголошує, що ефективність управління можлива лише за умови інтеграції інноваційних моделей та оптимізації адміністративних процесів [9, с. 34]. Аспекти оцінки результативності реформ у сфері державного управління розглядають В. Бакуменко, О. Білоусова, В. Білоусов, відзначаючи необхідність запровадження нових індикаторів оцінювання [1, с. 286]. Історико-генезисний аспект трансформації управління розкриває В. Колечкін [6, с. 34], зазначаючи, що для України критично важливим є створення моделі державного управління з високим рівнем адаптаційних можливостей до змін. К. Гавриленко, І. Юхно, В. Баштанник стверджують, що державні реформи мають враховувати регіональні особливості та забезпечувати децентралізацію влади [3, с. 7]. Актуальні аспекти трансформації державного управління у період війни висвітлюють Н. Гончарук та А. Чередниченко, наголошуючи на значенні європейських цінностей у формуванні стратегії післявоєнної відбудови [5, с. 46].

Таким чином, сучасні дослідження охоплюють широке коло актуальних напрямів реформування державного управління в умовах дії правового режиму воєнного стану та на період повоєнної відбудови, однак їх не можна назвати вичерпними через велику суспільну значимість системи державного управління, трансформація якої відбувається в умовах дихотомічного перетину суспільних відносин. З одного боку, це дія внутрішніх негативних чинників, таких як соціально-економічні наслідки пандемії COVID-19, повномасштабне розгортання збройного конфлікту проти України, енергетична та демографічна криза. З іншого боку, трансформаційні процеси у сфері державного управління обумовлені необхідністю досягнення цілей української держави щодо членства в ЄС та необхідністю формування стійкості системи державного управління в умовах глобалізаційних викликів.

Мета статті полягає у дослідженні сучасних підходів, принципів та перспектив трансформації системи державного управління в Україні в умовах глобалізації, євроінтеграційних процесів та соціально-економічних викликів.

Застосована методологія і методи. Проведене дослідження здійснено на основі застосування таких принципів: системність – механізми державного управління процесами трансформації розглядаються у взаємозв'язку їх основних елементів; об'єктивність – забезпечує подолання суб'єктивних підходів та емоційних суджень у дослідженні; історизм – обраний предмет дослідження розглядається в контексті його виникнення та постійного розвитку. Дослідження базується також на методах аналізу і синтезу. Комплексне застосування означених принципів та методів наукового пізнання дозволило графічно представити структуру основних складових модернізації публічного управління в Україні. Теоретичне узагальнення як метод наукового пізнання слугував основою для підготовки загальних висновків проведеного дослідження.

Виклад основного матеріалу дослідження. Трансформація системи державного управління в Україні є складним і багатограним процесом, зумовленим як внутрішніми реформаторськими ініціативами, так і зовнішніми чинниками, серед яких особливе місце займають європейська інтеграція, глобалізаційні процеси та соціально-економічні виклики та наслідки, пов'язані з пандемією COVID-19 та повномасштабною війною.

Сучасна трансформація системи державного управління в Україні розпочалася в умовах стрімкої інтеграції до європейського простору [9; 12; 13]. Вітчизняні науковці відзначають, що базові моделі реформування в Україні мають враховувати не лише внутрішні особливості, але й досвід країн ЄС, де публічне управління базується на принципах відкритості, орієнтації на громадян та верховенства права [8, с. 35]. Умовою ефективності таких реформ є гармонізація законодавчої бази, розбудова інституційної спроможності та впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних

технологій. Водночас, такі автори, як К. Гаврилечко, І. Юхно та В. Баштанник підкреслюють, що конституційні зміни, що супроводжують європейську інтеграцію, є важливим аспектом побудови нового адміністративного простору [3, с. 8].

Іншою суттєвою складовою трансформаційних процесів є глобалізація, яка спричиняє необхідність адаптації національних моделей управління до світових викликів. Вплив глобалізації підсилюється локальними проблемами, такими як соціально-економічна нестабільність і виклики, зумовлені регіональними конфліктами. Як зазначають вітчизняні автори, національні держави мають шукати баланс між збереженням своєї ідентичності та відкритістю до міжнародного співробітництва, що є особливо важливим в умовах військових конфліктів [10, с. 109].

Важливу роль у трансформації державного управління відіграють внутрішні реформаторські процеси, які спрямовані на вдосконалення механізмів управління, розбудову інституційної спроможності та створення ефективної системи надання адміністративних послуг. Ці послуги мають бути доступними, зручними для громадян та відповідати сучасним стандартам. Також дослідники підкреслюють, що реформування державного управління має базуватися на чіткій стратегії, яка враховує як короткострокові, так і довгострокові цілі [5, с. 47].

Відомо, що модернізація публічного управління є однією з ключових умов ефективного розвитку демократичних суспільств, особливо в умовах євроінтеграції та глобалізації. Цей процес передбачає не лише адаптацію сучасних інструментів управління, але й запровадження нових принципів, що відповідають таким стандартам європейського врядування як:

- транспарентність;
- підзвітність;
- ефективність;
- орієнтація на потреби громади.

Зокрема, Україна, перебуваючи на шляху активних реформ, намагається досягти належного рівня ефективності на шляху запровадження концепцій та підходів, спрямованих на вдосконалення системи державного управління, аби відповідати викликам сучасності (табл. 1).

У контексті адаптації європейських стандартів в національний простір державноуправлінської діяльності важливу роль відіграє процес гармонізації правових, адміністративних та управлінських механізмів, що дозволяє досягти узгодженості між національними політиками та принципами, закладеними в основі функціонування європейського адміністративного простору.

Таблиця 1. – Основні аспекти модернізації публічного управління в Україні
 Table 1. – Main aspects of public administration modernization in Ukraine

Ключовий підхід	Зміст ключового підходу	Переваги ключового підходу
Адаптація європейських стандартів управління	Гармонізація правових, адміністративних та управлінських механізмів, узгодження з європейськими принципами публічного управління	Забезпечення відповідності європейським стандартам, покращення міжнародного іміджу країни, узгодження політик із практиками ЄС
Транспарентність	Забезпечення доступу громадян до інформації про діяльність органів влади. Впровадження електронного врядування для зниження корупційних ризиків	Підвищення довіри громадян до влади, мінімізація корупції, спрощення доступу до інформації та адміністративних послуг
Підзвітність	Зобов'язання звітувати перед громадянами про досягнуті результати. Оцінка ефективності надання адміністративних послуг як індикатор підзвітності	Контроль якості надання послуг, підвищення ефективності управлінських рішень, забезпечення прозорості роботи органів влади
Ефективність	Оптимізація використання ресурсів для досягнення максимально можливих результатів. Довгострокова оцінка результатів реформ	Зменшення витрат ресурсів, досягнення більшої результативності програм, стійкий розвиток та максимальна віддача від інвестицій у реформи
Орієнтація на потреби громадян	Забезпечення зручності та доступності адміністративних послуг. Використання цифрових технологій для скорочення часу та витрат громадян на отримання послуг	Задоволення потреб громадян, підвищення рівня довіри до держави, створення комфортного середовища для реалізації прав і свобод
Цифровізація управлінських процесів	Використання цифрових інструментів для підвищення прозорості, ефективності та залучення громадян до процесу ухвалення рішень	Автоматизація процесів, спрощення доступу до послуг, інтеграція громадян до управлінських процесів, зменшення бюрократизації
Антикорупційні механізми на всіх рівнях публічного управління	Запобігання корупції через підвищення прозорості, контроль за використанням ресурсів і вдосконалення процедур управління	Зниження рівня корупції, ефективніше використання ресурсів, підвищення довіри до влади як на національному, так і на міжнародному рівнях

**Джерело: складено автором на основі аналізу джерел.*

**Source: compiled by the author based on analysis of sources.*

Упровадження таких стандартів має враховувати історичні та соціокультурні особливості країни, що забезпечить їхню ефективну інтеграцію [5, с. 36]. Водночас адаптація передбачає необхідність розбудови інституційної спроможності органів публічної влади для виконання нових завдань, що виникають у зв'язку з інтеграцією до європейського простору. У науковому виданні «Енциклопедичний словник з державного управління» (2010) дослідник С. О. Кравченко при визначенні терміну «Трансформації управлінські» зазначав про важливість урахування принципу об'єктивності державного управління. Сутність цього принципу полягає у тому, що системну трансформацію управлінську в певній країні необхідно проводити з урахуванням тенденцій розвитку суспільства та самого державного управління як у цій країні, так і у світі. Ми повністю підтримуємо позицію знаного вченого.

Один із основних викликів у процесі трансформації державного управління – це забезпечення транспарентності діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, державних установ, закладів та підприємств тощо. Принцип транспарентності спрямований на створення умов, за яких громадяни матимуть вільний доступ до інформації про рішення та дії органів влади. Також транспарентність є важливою умовою підвищення довіри громадян до влади, особливо в умовах конституційних змін та інституційної трансформації [3, с. 8]. Упровадження принципу транспарентності передбачає, водночас, і розвиток електронного врядування. Такий підхід дозволяє зменшити ризики корупції, підвищити ефективність прийняття управлінських рішень на всіх рівнях управління та спростити доступ до адміністративних послуг.

Значущим аспектом у процесі модернізації є імплементація антикорупційних механізмів. Протидія корупції є невід'ємною складовою створення ефективної та прозорої системи публічного управління [11, с. 127]. Особливо це актуально в умовах війни та повоєнного відновлення України, коли ефективне використання ресурсів набуває особливої важливості.

Іншим фундаментальним принципом є підзвітність, яка полягає у зобов'язанні органів влади звітувати перед громадянами про виконану роботу та досягнуті результати. Як підкреслюють науковці, одним із ключових індикаторів підзвітності є якість надання адміністративних послуг, що безпосередньо впливає на задоволення потреб громадян. Для цього важливо розробити механізми моніторингу, оцінки та коригування дій органів влади, що дозволить забезпечити відповідність очікуванням суспільства.

Ефективність як принцип модернізації публічного управління передбачає оптимізацію використання ресурсів для досягнення максимально можливих результатів. У контексті реформи державного управління в Україні ефективність розглядається не лише з точки зору економії фінансових ресурсів, але й із позицій підвищення результативності програм та ініціатив. Українські науковці наголошують, що для оцінки ефективності реформ необхідно враховувати довгострокові результати, зокрема ступінь задоволення суспільних потреб та досягнення цілей стратегії розвитку [1, с. 288].

Тож можна зробити висновок, що подальша трансформація публічного управління в Україні повинна базуватися на комплексному підході, який охоплює адаптацію європейських стандартів, забезпечення прозорості, підзвітності, ефективності та орієнтації на потреби громадян. Лише за умов поєднання цих принципів в державноуправлінській діяльності можна забезпечити стійкий розвиток суспільства та релевантність системи державного управління у формуванні національної відповіді на сучасні виклики та загрози. Для досягнення цих цілей важливо продовжувати реформування системи управління з урахуванням найкращих європейських практик та власного досвіду.

Водночас, варто зазначити, що сучасна трансформація державного управління в Україні обумовлена низкою як внутрішніх, так і зовнішніх факторів, серед яких європейська інтеграція, глобалізаційні виклики, наслідки повномасштабної війни, а також історичний контекст, що включає «спадок» радянської системи управління. Така ситуація потребує системного аналізу викликів і запровадження інтегрованих підходів, які враховують як національні особливості, так і найкращі міжнародні практики.

Організація надання доступних безпечних та якісних публічних послуг в Україні залишається одним із пріоритетних напрямів реформування системи державного управління. Якість надання адміністративних послуг є індикатором ефективності реформи публічного управління. Основними проблемами залишаються недосконалість механізмів комунікації між громадянами та органами влади, недостатній рівень автоматизації процесів та брак системного підходу до вдосконалення послуг.

Цифрова трансформація управлінських процесів є однією з найважливіших складових сучасних реформ. Інноваційні технології впроваджуються для оптимізації роботи державних органів, покращення якості надання послуг та підвищення прозорості державного управління. Використання комплексних систем управління дозволяє підвищити ефективність державної політики на всіх рівнях. Проте одним із головних викликів залишається недостатній рівень цифрових навичок серед державних службовців, що уповільнює впровадження сучасних рішень.

Принцип інноваційності при ухваленні рішень є ще одним важливим аспектом трансформації державного управління. Сучасні методи стратегічного планування, прогнозування та аналізу даних дають змогу державним органам реагувати на зміни у зовнішньому середовищі, зокрема, в умовах війни. Ухвалення рішень має базуватися на довгостроковій стратегії розвитку, що враховує воєнні виклики та необхідність повоєнної відбудови.

Зазначимо, що недосконалість механізмів комунікації між органами влади та громадянським суспільством значно ускладнює реалізацію реформ, знижує довіру громадян до влади та створює ризики соціальних конфліктів. Відсутність ефективних інструментів зворотного зв'язку та прозорого моніторингу діяльності влади часто призводить до непрозорих рішень. На додаток, проблема браку кваліфікованих кадрів є однією з головних

перешкод для впровадження змін. Недостатня мотивація, низький рівень оплати праці та слабкий професійний розвиток державних службовців є основними причинами кадрового дефіциту.

Ще одним значним викликом є повільна адаптація до європейських стандартів. Інтеграція з європейським адміністративним простором потребує не лише правових змін, але й розбудови нових інституційних механізмів, які дозволять реалізовувати політику прозорості, підзвітності та ефективності. У цьому контексті особливу увагу слід приділити «спадку» радянської системи управління, який і досі впливає на управлінські процеси в Україні. Авторитарні практики, що історично склалися, стримують розвиток демократичних підходів до управління, ускладнюючи адаптацію до сучасних стандартів.

Для вирішення зазначених проблем важливо впроваджувати інтегровані підходи, які поєднують найкращі світові практики з урахуванням національних особливостей. Впровадження інноваційних механізмів управління має базуватися на системному аналізі викликів і можливостей, зокрема з огляду на воєнні умови та повоєнну відбудову [2, с. 11].

Таким чином, трансформація системи державного управління в Україні потребує системного підходу, який враховує особливості сучасних викликів. Це включає вдосконалення механізмів надання публічних послуг, цифровізацію управлінських процесів, боротьбу з корупцією та адаптацію до європейських стандартів. Лише за умови інтеграції національних і міжнародних підходів Україна зможе забезпечити ефективність реформ і досягти стійкого розвитку в умовах сучасних викликів.

Отримані висновки є базою для розробки практичних рекомендацій з підвищення ефективності роботи органів державної влади та місцевого самоврядування. Впровадження інновацій у державному управлінні дозволить забезпечити досягнення цілей сталого розвитку України-2030, пріоритетними з яких є економічне зростання, соціальна справедливість, екологічна стійкість і підвищення якості життя громадян [14]. Сучасний світ висуває до держав та національних урядів нові вимоги, які неможливо ігнорувати. Лише системний і комплексний підхід до вдосконалення державного управління, що базується на інтеграції сучасних технологій, розвитку людського потенціалу та ефективному оцінюванні результатів діяльності, дозволить Україні відповідати цим вимогам і створювати умови для її сталого розвитку як незалежної правової демократичної соціальної та європейської держави.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших досліджень. Ключовим елементом трансформації системи державного управління є адаптація європейських стандартів і діяльності всіх гілок влади та на всіх рівнях управління, що передбачає імплементацію принципів прозорості, підзвітності, ефективності та орієнтації на потреби громадян. Особливу роль у цих процесах відіграють нормативно-правове забезпечення реформ та концепція децентралізації, яка довела свою ефективність як одна з найважливіших реформ останнього десятиліття.

Особливості організації публічних послуг та цифрової трансформації управлінських процесів забезпечують швидкий і прозорий доступ громадян до адміністративних послуг, а також оптимізують внутрішні процеси в державних установах. Інноваційні підходи до ухвалення управлінських рішень на основі використанні цифрових технологій, аналізу даних та стратегічного планування дозволяють забезпечувати гнучкість і адаптивність системи державного управління в умовах динамічних змін та системних викликів.

Серед основних викликів, що стоять перед державним управлінням, є недосконалість комунікацій між органами влади та громадянським суспільством, брак кваліфікованих кадрів, корупційні ризики та уповільнену адаптацію до європейських стандартів. Значною перешкодою залишається «спадок» радянської системи управління, що обмежує впровадження демократичних підходів у публічному управлінні.

Надзвичайно важливим для підвищення ефективності державного управління у період трансформацій є застосування моделі інтегрованого підходу, який дозволяє враховувати національні особливості, найкращі міжнародні практики та сучасні виклики, пов'язані з війною і необхідністю повоєнної відбудови. Важливим завданням для органів державної й місцевого самоврядування є поєднання технологічних рішень із розвитком людського капіталу, що є основою для впровадження змін.

Серед перспективних напрямів вдосконалення державного управління варто відзначити підвищення рівня цифровізації, розвиток людського капіталу, впровадження ефективних механізмів моніторингу та оцінювання результативності державних реформ. Ці напрями створюють підґрунтя для досягнення цілей сталого розвитку України-2030.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бакуменко В., Білоусова О., Білоусов В. Принципи оцінки ефективності і результативності реформування державного управління. *Публічне управління та регіональний розвиток*. 2020. № 7. С. 286–308. DOI: <https://doi.org/10.34132/pard2020.07.14>
2. Баштанник О. Концептуальні засади визначення феномену спроможності в сучасній методології державного управління. *Публічне управління та місцеве самоврядування*. 2023. № 2. С. 10–18. DOI: <https://doi.org/10.32782/2414-4436/2023-2-2>
3. Гавриленко К. М., Юхно І. В., Баштанник В. В. Формування адміністративного простору реалізації публічноуправлінської діяльності в умовах конституційних змін в Україні. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2022. № 2. С. 7–12. DOI: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2022.2.1>
4. Галич Я., Могиль О. Напрями реформування системи публічного управління в Україні в контексті євроінтеграційного вектору. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління*. 2024. № 3(75). С. 7–16. DOI: [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2024-3\(75\)-1](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2024-3(75)-1)
5. Гончарук Н., Чередниченко А. Модернізація публічного управління в Україні в умовах війни та в поствоєнний період у контексті європейських цінностей. *Аспекти публічного управління*. 2022. Т. 10. № 6. С. 46–54. DOI: <https://doi.org/10.15421/152243>

6. Колечкін В. Історико-генезисний аспект державного управління в інформаційній сфері України в контексті проблем та засад формування сучасної моделі такого управління. *Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління*. 2024. № 1 (73). С. 34–39. DOI: [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2024-1\(73\)-5](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2024-1(73)-5)
7. Кормич Л. І., Кормич А. І. Вдосконалення публічного управління в Україні в контексті діджиталізації: теоретичний аспект. *Актуальні проблеми політики*. 2022. Вип. 69. С. 5–12. DOI: <https://doi.org/10.32837/app.v0i69.1295>
8. Кузик П. М. Аналіз базових моделей розвитку публічного управління в Україні. *Публічне урядування*. 2022. № 3 (31). С. 34–37. DOI: [https://doi.org/10.32689/2617-2224-2022-3\(31\)-4](https://doi.org/10.32689/2617-2224-2022-3(31)-4)
9. Про внесення змін до Конституції України (щодо стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору): закон України від 7 лютого 2019 року № 2680. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2680-19#Text>
10. Радзівєвська С. Трансформація національної держави і державного управління в умовах загострення суперечностей глобалізації та локалізації: протиріччя й очікування. *Молодий вчений*. 2022. № 12 (112). С. 108–116. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-12-112-20>
11. Француз А. Й., Васечко А. В. Протидія корупційним проявам в умовах війни в Україні. *Legal Bulletin*. 2024. № 14. С. 126–131. DOI: <https://doi.org/10.31732/2708-339X-2024-14-A17>
12. On the ratification of the Association Agreement between Ukraine, on the one hand, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their member states, on the other hand : Law of Ukraine dated September 16, 2014 № 1678. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1678-18#n>
13. Ukraine received the status of an EU candidate country. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukrayina-otrimala-status-kandidata-na-chlenstvo-v-ye>
14. 17 Goals to Transform Our World. United Nations. URL: <https://sdgs.un.org/>

Стаття надійшла до редакції 30.09.2024 р.

Стаття рекомендована до друку 02.11.2024 р.

Khozhylo M. E.,

PhD of Technical Sciences,

Doctoral student, Dnipro University of Technology,

19, D. Yavornytskyi Avenue, Dnipro, 49005, Ukraine

e-mail: m.khozhylo@gmail.com <https://orcid.org/0000-0003-1841-4490>

TRANSFORMATION OF THE PUBLIC ADMINISTRATION SYSTEM IN MODERN UKRAINE: ANALYSIS OF BASIC PRINCIPLES AND APPROACHES

Annotation. The article examines the processes of transformation of the public administration system in Ukraine in the context of modern challenges caused by both internal reform processes and external influences, in particular, European integration and globalisation, full-scale war and problems related to it. The article analyses key approaches to the modernisation of public administration, including the adaptation of European governance standards, implementation of the principles of transparency, accountability, efficiency and focus on the needs of citizens. Particular attention is paid to the analysis of the legal framework governing the reform of the public administration system, as well as to the practical implementation of the decentralisation concept, which has become one of the most significant reforms of recent years.

The article examines the peculiarities of organisation of public services, digital transformation of management processes and innovative approaches to decision-making at various levels of

government. The author identifies the main challenges facing public administration, including imperfect communication mechanisms between the authorities and civil society, lack of qualified personnel and slow adaptation to European standards, corruption risks and the 'legacy' of the USSR.

The author emphasises the need to introduce integrated approaches that take into account both national peculiarities and the best international practices, existing military challenges and the processes of subsequent post-war reconstruction.

Promising directions for improving public administration are proposed, including: increasing the level of digitalisation and automation of management processes, developing human capital in the public administration system, introducing effective mechanisms for monitoring and evaluating the effectiveness of reforms. The findings may be useful for developing practical recommendations for improving the efficiency of public authorities and local self-government bodies aimed at achieving the goals of sustainable development of Ukraine.

Keywords: *public administration, reforms, decentralization, European integration, transformation, public administration, sustainable development, principles, approaches.*

REFERENCES

1. Bakumenko, V., Bilousova, O., & Bilousov, V. (2020). Principles for evaluating the effectiveness and efficiency of public administration reforms. *Public Administration and Regional Development*, 7, 286–308. DOI: <https://doi.org/10.34132/pard2020.07.14> [in Ukrainian].
2. Bashtannik, O. (2023). Conceptual foundations for defining the phenomenon of capacity in the modern methodology of public administration. *Public Administration and Local Self-Government*, (2), 10–18. DOI: <https://doi.org/10.32782/2414-4436/2023-2-2> [in Ukrainian].
3. Gavrylenko, K.M., Yukhno, I.V., & Bashtannik, V.V. (2022). Formation of an administrative space for public management activities under constitutional changes in Ukraine. *Dnipro Scientific Journal of Public Administration, Psychology, and Law*, 2, 7–12. DOI: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2022.2.1> [in Ukrainian].
4. Galich, Y., & Mohyl, O. (2024). Directions for reforming the public administration system in Ukraine in the context of the European integration vector. *Scientific Works of the Interregional Academy of Personnel Management. Political Science and Public Administration*, 3(75), 7–16. DOI: [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2024-3\(75\)-1](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2024-3(75)-1) [in Ukrainian].
5. Goncharuk, N., & Cherednichenko, A. (2022). Modernization of public administration in Ukraine during wartime and the post-war period in the context of European values. *Aspects of Public Administration*, 10(6), 46–54. DOI: <https://doi.org/10.15421/152243> [in Ukrainian].
6. Kolechkin, V. (2024). Historical-genesis aspect of state administration in the information sphere of Ukraine in the context of problems and foundations for forming a modern management model. *Scientific Works of the Interregional Academy of Personnel Management. Political Science and Public Administration*, 1(73), 34–39. DOI: [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2024-1\(73\)-5](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2024-1(73)-5) [in Ukrainian].
7. Kormych, L.I., & Kormych, A.I. (2022). Improving public administration in Ukraine in the context of digitalization: Theoretical aspect. *Actual Problems of Politics*, 69, 5–12. DOI: <https://doi.org/10.32837/app.v0i69.1295> [in Ukrainian].
8. Kuzik, P.M. (2022). Analysis of basic development models of public administration in Ukraine. *Public Governance*, 3(31), 34–37. DOI: [https://doi.org/10.32689/2617-2224-2022-3\(31\)-4](https://doi.org/10.32689/2617-2224-2022-3(31)-4) [in Ukrainian].
9. For the introduction of amendments to the Constitution of Ukraine (the state's strategic course towards achieving full membership of Ukraine in the European Union and the North Atlantic Treaty Organization): Law of Ukraine. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2680-19#Text> [in Ukrainian].
10. Radziewska, S. (2022). Transformation of the nation-state and public administration under the intensification of globalization and localization contradictions: Contradictions and

expectations. *Young Scientist*, 12(112), 108–116. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-12-112-20> [in Ukrainian].

11. Francuz, A.Y., & Vasechko, A.V. (2024). Counteracting corruption manifestations during wartime in Ukraine. *Legal Bulletin*, 14, 126–131. DOI: <https://doi.org/10.31732/2708-339X-2024-14-A17> [in Ukrainian].

12. On the ratification of the Association Agreement between Ukraine, on the one hand, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their member states, on the other hand: Law of Ukraine dated September 16, 2014 № 1678. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1678-18#n>

13. Ukraine received the status of an EU candidate country. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukrayina-otrimala-status-kandidata-na-chlenstvo-v-ye>

14. 17 Goals to Transform Our World. United Nations. URL: <https://sdgs.un.org/>

The article was received by the editors 30.09.2024.

The article is recommended for printing 02.11.2024.